

Αποτύπωση επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτικών Πληροφορικής Περιφέρειας Κρήτης

Γ. Πανσεληνάς¹, Γ. Γώγουλος²

¹Σχ. Σύμβ. Ανατολικής Κρήτης, Περιφερειακή Δ/ση Εκπαίδευσης Κρήτης
panselin@sch.gr

²Σχ. Σύμβ Δυτικής Κρήτης, Περιφερειακή Δ/ση Εκπαίδευσης Κρήτης
gogoulosg@sch.gr

Περίληψη

Στην εποχή και στο σχολείο της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, ο εκπαιδευτικός της Πληροφορικής αναζητά την επιμόρφωση, τόσο γιατί η φύση του γνωστικού αντικείμενου του το απαιτεί, όσο και γιατί οι εκπαιδευτικές ανάγκες δημιουργούν την αναγκαιότητα για ενημέρωση σε διδακτικές μεθόδους και τεχνικές, που μπορούν να εφαρμοστούν στην τάξη και το εργαστήριο. Ο ρόλος του σχολικού συμβούλου στη διαδικασία της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών Πληροφορικής, ως υποστηρικτής του επιστημονικού και παιδαγωγικού τους έργου, κρίνεται σημαντικός. Ένα πρώτο και αναγκαίο βήμα στην κατεύθυνση αυτή αποτελεί η αποτύπωση των επιμορφωτικών τους αναγκών. Ένα τέτοιο βήμα ή καλύτερα δύο παράλληλα τέτοια βήματα και η σύνθεση των προσπαθειών αποτύπωσης των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών Πληροφορικής ανατολικής και δυτικής Κρήτης παρουσιάζονται σε αυτή τη μελέτη. Χρησιμοποιήθηκαν δύο διαφορετικά ερωτηματολόγια εκδήλωσης ενδιαφέροντος και η παρούσα μελέτη παρουσιάζει τα αποτελέσματα αυτών των δύο παράλληλων προσπαθειών, καθώς και μια προσπάθεια αντιπαραβολής και σύνθεσής τους.

Λέξεις κλειδιά: *ανίχνευση επιμορφωτικών αναγκών, εκπαιδευτικοί Πληροφορικής, ερωτηματολόγια*

1. Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια η συζήτηση για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ως μέσο βελτίωσης της σχολικής εκπαίδευσης αναζωπυρώνεται. Συγχρόνως, η ένταξη της Πληροφορικής στην εκπαίδευση ως αυτόνομο γνωστικό αντικείμενο αλλά και ως οριζόντιο εκπαιδευτικό εργαλείο ενισχύει το ρόλο του εκπαιδευτικού Πληροφορικής αλλά αυξάνει και τις απαιτήσεις που έχει το εκπαιδευτικό σύστημα από αυτόν. Αν μάλιστα λάβουμε υπόψη τη ραγδαία εξέλιξη των νέων τεχνολογιών και την ανάγκη για βελτίωση της σχολικής πράξης η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών Πληροφορικής έχει ήδη αργήσει.

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών προβλέπεται από το Νόμο 1566/1985 «Για τη δομή και τη λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» (άρθρα 28-31). Σε αυτόν προβλέπεται: (α) η εισαγωγική επιμόρφωση των νεοδιόριστων (β) η ετήσια επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον πέντε (5) χρόνια προϋπηρεσίας (δεν εφαρμόζεται) και (γ) οι περιοδικές ταχύρυθμες επιμορφώσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, σε περιφερειακή ή πανελλαδική κλίμακα, τις οποίες οργανώνουν τα στελέχη της

εκπαίδευσης. Επίσης στις μέρες μας επιμορφωτικό έργο προσφέρουν τα επιδοτούμενα προγράμματα ΕΠΕΑΕΚ με υπεύθυνους φορείς το Υπουργείο Παιδείας, τα Πανεπιστημιακά τμήματα και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Πληροφορικής). Τέλος, μεμονωμένες αλλά ενθαρρυντικές προσπάθειες για τον εκπαιδευτικό κόσμο αποτελούν οι δράσεις ενδοσχολικής επιμόρφωσης (Μπατσούτα & Παπαγιαννίδου 2005, Σύλλογος Καθηγητών Πληροφορικής Ανατολικής Κρήτης).

Ο ρόλος του σχολικού συμβούλου στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πέρα από θεσμικός (Υ.Α. 1340/2002) κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικός αφού λειτουργεί ως επιμορφωτής στις περισσότερες προσπάθειες επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών της ειδικότητάς του αλλά και ως σχεδιαστής, συντονιστής και υποστηρικτής της επιμόρφωσης, που ο ίδιος οργανώνει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που του παρέχει η Υ.Α. 1340/2002.

Στα πλαίσια των συγκεκριμένων επιμορφωτικών αρμοδιοτήτων του καινούργιου θεσμού του σχολικού συμβούλου Πληροφορικής και λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη ανίχνευσης των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών Πληροφορικής για την οργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων (δες και ΟΕΠΕΚ, 2007), οι σχολικοί σύμβουλοι Πληροφορικής Ανατολικής και Δυτικής Κρήτης διεξήγαγαν έρευνα χρησιμοποιώντας ερωτηματολόγιο. Με αυτό τον τρόπο θέλησαν οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί να έχουν λόγο και συμμετοχή στη σχεδίαση και στο περιεχόμενο της εκπαίδευσής τους, γεγονός που ενδεχομένως αποτελέσει συνιστώσα της αποτελεσματικότητας των εν λόγω εκπαιδευτικών προγραμμάτων (Μπατσούτα & Παπαγιαννίδου 2005, Νικολακάκη 2003, Κοντόνη 2007).

Χρησιμοποιήθηκαν δύο ερωτηματολόγια ένα για την Δυτική Κρήτη (Ν. Ρεθύμνου και Ν. Χανίων) και ένα για την Ανατολική Κρήτη (Ν. Λασιθίου και Ν. Ηρακλείου). Πρόκειται για δύο παράλληλες προσπάθειες των αντίστοιχων σχολικών συμβούλων και η προσπάθεια αντιπαραβολής και σύνθεσης των αποτελεσμάτων προέκυψε εκ των υστέρων και αφορά στο περιεχόμενο της επιμόρφωσης που προτείνεται. Συγχρόνως, στόχος της παρούσας μελέτης είναι η αντιπαραβολή των αποτελεσμάτων της με τους επιμορφωτικούς στόχους και το περιεχόμενο της πρώτης πανελλαδικής προσπάθειας επιμόρφωσης 3200 εκπαιδευτικών Πληροφορικής (Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Πληροφορικής - Υποέργο 1 και Υποέργο 2).

Στη συνέχεια θα παρουσιαστούν οι δύο προσπάθειες ξεχωριστά (μεθοδολογία και αποτελέσματα) και τέλος θα υπάρξει μια προσπάθεια αντιπαραβολής και σύνθεσης των αποτελεσμάτων, καθώς και μια προσπάθεια αντιπαραβολής των αποτελεσμάτων της εν λόγω μελέτης με τους στόχους και το περιεχόμενο της πρώτης πανελλαδικής προσπάθειας επιμόρφωσης 3200 εκπαιδευτικών Πληροφορικής (Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Πληροφορικής- Υποέργο 1 και Υποέργο 2).

2. Η περίπτωση της Δυτικής Κρήτης

2.1 Μέθοδος

Η αναγνώριση της αναγκαιότητας της επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών της Δυτικής Κρήτης προέρχεται από την πρότερη και χρόνια καταγραφή αιτημάτων των συναδέλφων τόσο στο ΚΕΠΛΗΝΕΤ Χανίων, όσο και στο Σύλλογο Καθηγητών Πληροφορικής Δυτικής Κρήτης. Η χρησιμότητα συμπλήρωσης και αποστολής ερωτηματολογίου έγινε θέμα συζήτησης τόσο στη συνεργασία μεταξύ σχολικού συμβούλου και ΚΕΠΛΗΝΕΤ, όσο και κατά τη διάρκεια των επιμορφωτικών συναντήσεων με τους εκπαιδευτικούς της Πληροφορικής των σχολείων των Νομών Χανίων και Ρεθύμνου και πραγματοποιήθηκαν στην αρχή του σχολικού έτους 2007-08. Η καταγραφή των εκπαιδευτικών αναγκών τους πραγματοποιήθηκε με δομημένο ερωτηματολόγιο, στην αίτηση που αναρτήθηκε στον δικτυακό τόπο του ΚΕΠΛΗΝΕΤ Χανίων(http://www.keplinet-chanion.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=211&Itemid=126) και καλούσε τους συναδέλφους καθηγητές Πληροφορικής (ΠΕ19, ΠΕ20) να εκδηλώσουν την πρόθεσή τους για συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια με προηγμένα θέματα πληροφορικής, εν όψει του Προγραμματισμού των Επιμορφωτικών Δράσεων για το 2008 του Περιφερειακού Ινστιτούτου Επιμόρφωσης Κρήτης (ΠΙΝΕΠ). Η εκδήλωση ενδιαφέροντος απαιτούσε τη συμπλήρωση και αποστολή της αίτησης ηλεκτρονικά και μέχρι 31 Οκτωβρίου 2007. Στο παραπάνω πλαίσιο, οι συνάδελφοι εκδήλωσαν τις προτιμήσεις τους, σε προτεινόμενες θεματικές ενότητες και τους ζητήθηκε να εκφράσουν και τις δικές τους προτάσεις σχετικά με το αντικείμενο των σεμιναρίων, έτσι ώστε να ομαδοποιηθούν και να προωθηθούν τα ανάλογα αιτήματα στο ΠΙΝΕΠ Κρήτης.

Το ερωτηματολόγιο – αίτηση, απαιτούσε τη συμπλήρωση συγκεκριμένων στοιχείων για τον εκπαιδευτικό όπως: (α) προσωπικά στοιχεία και στοιχεία επικοινωνίας, (β) το μορφωτικό και επαγγελματικό του προφίλ, (γ) τις επιλογές του σε δύο (2) από τις προτεινόμενες θεματικές ενότητες και (δ) προσωπικές προτάσεις για το περιεχόμενο των επιμορφωτικών προγραμμάτων, τα οποία θέλει να παρακολουθήσει. που μπορούν να προσδιορίσουν αρχικά ποσοτικά στοιχεία και στη συνέχεια ποιοτικά χαρακτηριστικά

Σκοπός της έρευνας είναι αρχικά η ανίχνευση, καταγραφή και ιεράρχηση του περιεχομένου των επιμορφωτικών προγραμμάτων, τα οποία οι εκπαιδευτικοί θα ήθελαν να παρακολουθήσουν με την προϋπόθεση ότι αυτά λαμβάνουν χώρα σε εργάσιμο χρόνο (με απαλλαγή από το σχολικό ωράριο). Επιπρόσθετα, η παραπάνω καταγραφή και ιεράρχηση των επιμορφωτικών αυτών αναγκών, μας έδινε τη δυνατότητα της εκπόνησης αντίστοιχων προτάσεων προς το ΠΙΝΕΠ Κρήτης, για την οργάνωση ταχύρυθμων σεμιναρίων σε τμήματα των 20 ατόμων, όπου θα δοθεί βεβαίωση παρακολούθησης ενώ θα τηρείται παρουσιολόγιο. Το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ.) και κατ' επέκταση τα Περιφερειακά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης (Π.ΙΝ.ΕΠ.) στοχεύουν στην επιμόρφωση τόσο των νεοδιοριζόμενων στο δημόσιο τομέα, όσο και των ήδη υπηρετούντων δημοσίων υπαλλήλων μέσω ειδικά σχεδιασμένων βραχυχρόνιων προγραμμάτων. (Σχετικές πληροφορίες: <http://www.ekdd.gr/>, http://www.ekdd.gr/PINEP/PRG_Crete1.asp).

2.2 Αποτελέσματα

Στο σύντομο χρονικά διάστημα ενημέρωσης και διάθεσης της αίτησης, μέχρι και τον Οκτώβριο του 2007 συμπληρώθηκαν 87 συνολικά ερωτηματολόγια και για τους δύο Νομούς Χανίων και Ρεθύμνου. Το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηματολογίων αφορά εκπαιδευτικούς του Νομού Χανίων, ογδονταδύο (82), και ο βασικότερος λόγος είναι η εξοικείωση και η αξιοποίηση του δικτυακού τόπου του ΚΕΠΛΗΝΕΤ Χανίων (<http://www.keplinet-chanion.gr>) όπου αναρτήθηκε η σχετική εκδήλωση ενδιαφέροντος. Επίσης, προσδιοριστικό παράγοντα συμμετοχής κυρίως των εκπαιδευτικών του Νομού Χανίων αποτέλεσε και ο χώρος υλοποίησης των σεμιναρίων αυτών, τα οποία θα πραγματοποιηθούν στα Χανιά στο σύνολο των προτάσεων προς το ΠΙΝΕΠ Κρήτης. Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των αιτήσεων-ερωτηματολογίων που απεστάλησαν ανά είδος σχολείου και στους δύο Νομούς της Δυτικής Κρήτης (Πίνακας 1).

Πίνακας 1: Επιθυμία επιμόρφωσης εκπαιδευτικών Πληροφορικής Δυτικής Κρήτης

Δυτική Κρήτη			
Γυμνάσια	ΕΠΑΛ	ΓΕΛ	Σύνολο
40	24	23	87

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας όσον αφορά τις θεματικές ενότητες που επιλέχθηκαν από τους εκπαιδευτικούς. Οι εκπαιδευτικοί επέλεξαν δύο (2) θεματικές ενότητες, στις προτεινόμενες επιλογές του ερωτηματολογίου (Πίνακας 2):

Πίνακας 2: Επιλογές θεματικών ενοτήτων που προτείνονται από τους εκπαιδευτικούς της Δυτικής Κρήτης.

1	Μετάδοση δεδομένων & Δίκτυα H/Y	21
2	Web design - με php και mysql	39
3	Υλικό, Συντήρηση, Στήσιμο Εργαστηρίων Πληροφορικής	40
4	Πολυμέσα	18
5	Visual Basic και Περιβάλλον Ανάπτυξης Εφαρμογών .Net	23
6	Σύγχρονες θεωρίες μάθησης για τη διδασκαλία του Προγραμματισμού	23

Από τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στον Πίνακα 2 είναι φανερό ότι εντοπίζονται δύο (2) βασικές κατηγορίες ενδιαφερόντων των εκπαιδευτικών Πληροφορικής. Η μία αφορά πρακτικά ζητήματα αξιοποίησης και συντήρησης του εργαστηρίου Πληροφορικής και η άλλη σε θέματα επικαιροποίησης και ανανέωσης των γνώσεων Πληροφορικής. Στην πρώτη κατηγορία «Υλικό, Συντήρηση, Στήσιμο Εργαστηρίων Πληροφορικής», αναγνωρίζουμε την αναγκαιότητα των εκπαιδευτικών και συγκεκριμένα των υπευθύνων εργαστηρίων, να υποστηριχτούν στις διαδικασίες στησίματος και συντήρησης του εργαστηρίου τους. Στη δεύτερη κατηγορία ιδιαίτερη θέση έχει η «Σχεδίαση και ανάπτυξη δυναμικών ιστοσελίδων - Web design με php και mysql», τα παραθυρικά περιβάλλοντα ανάπτυξης εφαρμογών «Visual Basic και Περιβάλλον Ανάπτυξης Εφαρμογών .Net», οι «Σύγχρονες θεωρίες μάθησης για τη διδασκαλία του Προγραμματισμού», τα θέματα «Δικτύων Η/Υ» και τέλος τα θέματα «Δημιουργίας Πολυμέσων».

3. Η περίπτωση της Ανατολικής Κρήτης

3.1 Μέθοδος

Η ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών των εκπαιδευτικών Πληροφορικής της Ανατολικής Κρήτης πραγματοποιήθηκε με ερωτηματολόγιο που αναρτήθηκε στον δικτυακό τόπο της Δ/σης Δευτεροβάθμιας Ηρακλείου Κρήτης (ποσοτική μέθοδος - Κοντόνη 2007). Στη συνέχεια το ερωτηματολόγιο στάλθηκε σε όλα τα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Ν. Ηρακλείου και του Ν. Λασιθίου συνοδευμένο με διαβιβαστικό έγγραφο που εξηγεί τους λόγους για τους οποίους πρέπει να συμπληρωθεί και να αποσταλεί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο σχολικό σύμβουλο (<http://dide.ira.sch.gr/symvoyloi/071002132600sym071002a.doc>). Η χρησιμότητα συμπλήρωσης και αποστολής του ερωτηματολογίου έγινε θέμα συζήτησης και κατά τη διάρκεια των επιμορφωτικών συναντήσεων του συμβούλου με τους εκπαιδευτικούς, οι οποίες έλαβαν χώρα για όλα τα είδη των σχολείων των Νομών Ηρακλείου και Λασιθίου στις οποίες καλέστηκε να συμμετέχει το σύνολο των εκπαιδευτικών του Νομού ανάλογα με το είδος σχολείου που υπηρετούσε το χρόνο διεξαγωγής τους (Σεπτέμβριος – Νοέμβριος 2007).

Μέσω του ερωτηματολογίου διερευνούνται για τον εκπαιδευτικό (α) τα στοιχεία επικοινωνίας του, (β) το μορφωτικό και επαγγελματικό του προφίλ, (γ) το περιεχόμενο των επιμορφωτικών προγραμμάτων, τα οποία θέλει να παρακολουθήσει με την προϋπόθεση ότι αυτά λαμβάνουν χώρα εκτός διδακτικού ωραρίου, (δ) το ενδιαφέρον του να συμμετέχει σε ομάδα εργασίας αξιολόγησης προγράμματος σπουδών και βιβλίου μαθήματος που διδάσκει, ενώ στο τέλος του ερωτηματολογίου δίνεται η δυνατότητα να αναφέρει ή/και να προτείνει οτιδήποτε θεωρεί χρήσιμο.

Η συγκεκριμένη μελέτη αφορά στην ανίχνευση του περιεχομένου των επιμορφωτικών προγραμμάτων, τα οποία οι εκπαιδευτικοί θα ήθελαν να παρακολουθήσουν με την προϋπόθεση ότι αυτά λαμβάνουν χώρα εκτός διδακτικού ωραρίου. Για το σκοπό αυτό τέθηκε μια ανοιχτή ερώτηση με σκοπό οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί να διαμορφώσουν τη θεματολογία των σεμιναρίων και να διερευνηθούν πλήρως οι επιμορφωτικές τους ανάγκες με το ενδεχόμενο να προκύψουν ορισμένες για τις οποίες δεν υπήρχε

πρόβλεψη. Με αυτό τον τρόπο, ο εκπαιδευτικός είχε τη δυνατότητα να συμπληρώσει ένα ή περισσότερα γνωστικά αντικείμενα στα οποία θα ήθελε να επιμορφωθεί ή ακόμα και να μην δώσει απάντηση στη συγκεκριμένη ερώτηση, εφόσον δεν είχε την επιθυμία να παρακολουθήσει κάποιο επιμορφωτικό πρόγραμμα εκτός διδακτικού ωραρίου.

3.2 Αποτελέσματα

Μέχρι και τον Ιανουάριο του 2008 συμπληρώθηκαν 73 ερωτηματολόγια για το Νομό Ηρακλείου και 25 για το Νομό Λασιθίου με το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηματολογίων να αποστέλλεται το διάστημα Οκτώβριος-Νοέμβριος 2007. Είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι μια πρώτη κατάταξη των ερωτηματολογίων στο Νομό Ηρακλείου ή στο Νομό Λασιθίου έγινε με βάση τον τόπο διαμονής του εκπαιδευτικού, αφού τα σεμινάρια για τα οποία συνέβη η αποτύπωση των επιμορφωτικών αναγκών λαμβάνουν χώρα απογευματινές ώρες. Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των ερωτηματολογίων που απεστάλησαν ανά είδος σχολείου και ανά Νομό καθώς και το αν ο εκπαιδευτικός που το συμπλήρωσε εξέφρασε την επιθυμία να επιμορφωθεί σε κάποιο γνωστικό αντικείμενο εκτός ωραρίου διδασκαλίας ή όχι (Πίνακας 3).

Πίνακας 3: Επιθυμία επιμόρφωσης εκπαιδευτικών Πληροφορικής Ανατολικής Κρήτης

	Ν. Ηρακλείου				Ν. Λασιθίου				Ανατολική Κρήτη			
	Γυμνάσια	ΕΠΑΛ	ΓΕΛ	Σύνολο	Γυμνάσια	ΕΠΑΛ	ΓΕΛ	Σύνολο	Γυμνάσια	ΕΠΑΛ	ΓΕΛ	Σύνολο
Ναι	30	19	14	63	6	7	6	19	36	26	20	82
Όχι	3	0	7	10	1	5	0	6	4	5	7	16
Σύνολο	33	19	21	73	7	12	6	25	40	31	27	98

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι εκπαιδευτικοί Πληροφορικής της Ανατολικής Κρήτης εκφράζουν σε μεγάλο βαθμό την επιθυμία να επιμορφωθούν ακόμα και εκτός διδακτικού ωραρίου και χωρίς εξωτερικά κίνητρα. Οι

ειδικές περιπτώσεις των εκπαιδευτικών των ΓΕΛ Ηρακλείου και των ΕΠΑΛ Λασιθίου πρέπει να εξεταστούν με μελλοντική ποιοτική μελέτη.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας όσον αφορά στα γνωστικά αντικείμενα που προτείνονται από τους εκπαιδευτικούς. Οι εκπαιδευτικοί πολλές φορές χρησιμοποίησαν διαφορετική ορολογία για να πουν το ίδιο πράγμα ή πρότειναν επιμέρους ενότητες, οι οποίες εντάσσονται σε κάποια ευρύτερη κατηγορία. Στην περίπτωση αυτή, οι συγγραφείς κατηγοριοποιούν όλες αυτές τις προτάσεις σε μια κατηγορία βάζοντας έναν τίτλο «ομπρέλα». Για παράδειγμα στο Ν. Ηρακλείου οι εκπαιδευτικοί πρότειναν (Πίνακας 4):

***Πίνακας 4:** Προτάσεις εκπαιδευτικών Πληροφορικής του Ν. Ηρακλείου που κατηγοριοποιήθηκαν στην κατηγορία «Σχεδίαση και ανάπτυξη δυναμικών ιστοσελίδων».*

Web design and development- Δυναμικές ιστοσελίδες	18
INTERNET	1
Εφαρμογές Διαδικτύου	2
PHP	1
XML	1
Διαδίκτυο – Σύγχρονες υπηρεσίες και τάσεις.	1
Σύνολο	24

Οι συγγραφείς για αυτές τις επιλογές χρησιμοποιούν τη γενικότερο τίτλο «Σχεδίαση και ανάπτυξη δυναμικών ιστοσελίδων». Με τον ίδιο τρόπο λειτούργησαν και για τις υπόλοιπες προτάσεις των εκπαιδευτικών, όπου βέβαια αυτό ήταν δυνατό. Αυτή η κατηγοριοποίηση είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί στη σχεδίαση επιμορφωτικών προγραμμάτων παρέχοντας το γενικό τίτλο, χωρίς βέβαια να χάνονται τα αρχικά δεδομένα, τα οποία είναι δυνατό να βοηθήσουν στη σχεδίαση και διαμόρφωση των επιμέρους ενοτήτων του συγκεκριμένου επιμορφωτικού προγράμματος. Ο Πίνακας 5 παρουσιάζει τα αποτελέσματα τη έρευνας όσον αφορά στα γνωστικά αντικείμενα που προτείνονται από τους εκπαιδευτικούς κατηγοριοποιημένα σε ευρύτερες κατηγορίες με τον τρόπο που περιγράψαμε πιο πάνω.

Πίνακας 5: Τα γνωστικά αντικείμενα που προτείνονται ως περιεχόμενο επιμορφωτικών προγραμμάτων από τους εκπαιδευτικούς Πληροφορικής της Ανατολικής Κρήτης

Προτεινόμενα γνωστικά αντικείμενα	Ν. Ηρακλείου	Ν. Λασιθίου	Σύνολο
Εκπαιδευτικά λογισμικά Πληροφορικής	6	1	7
Διδακτική της Πληροφορικής	17	5	22
Διαχείριση σχολικής τάξης	2	4	6
Εργαλεία τηλεεκπαίδευσης	3	0	3
Γλώσσες προγραμματισμού για την εκπαίδευση (Logo)	9	0	9
Εκπαίδευση ενηλίκων	1	0	1
Εκπαίδευση εκπαιδευτικών	1	0	1
Σχεδίαση και ανάπτυξη δυναμικών ιστοσελίδων	24	8	32
Προγραμματισμός	8	3	11
Ανοιχτό λογισμικό	3	1	4
Δίκτυα: στήσιμο, υποστήριξη, ασφάλεια	32	7	39
Επεξεργασία ήχου, εικόνας, βίντεο	19	3	22
Δημιουργία πολυμέσων	16	4	20
Ενημέρωση σε εξελίξεις στον τομέα της πληροφορικής	3	0	3
Βάσεις δεδομένων	2	0	2
Σχεδιαστικά προγράμματα (Autocad)	1	0	1
Εφαρμογές λογισμικού	1	0	1
Διοίκηση – Οικονομία	1	0	1
Hardware	1	1	2
Ρομποτική	0	1	1
Νομοθεσία σχολείου	0	1	1

Από τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στον Πίνακα 5 είναι φανερό ότι διαμορφώνονται δύο ευρύτερες (2) κατηγορίες ενδιαφερόντων των εκπαιδευτικών Πληροφορικής. Η μια αφορά σε θέματα παιδαγωγικής και διδακτικής της Πληροφορικής στη σχολική εκπαίδευση και η άλλη σε θέματα επικαιροποίησης και ανανέωσης των γνώσεων Πληροφορικής. Στην πρώτη κατηγορία, ιδιαίτερη θέση έχει η «Διδακτική της Πληροφορικής», τα «Εκπαιδευτικά λογισμικά για την Πληροφορική» και η ενότητα «Γλώσσες προγραμματισμού για την εκπαίδευση – Logo». Στη δεύτερη κατηγορία ιδιαίτερη θέση έχει η «Σχεδίαση και ανάπτυξη δυναμικών ιστοσελίδων», τα θέματα «Δικτύων Η/Υ» και ειδικότερα το στήσιμο, η υποστήριξη και η ασφάλεια τέτοιων δικτύων με έμφαση στα σχολικά εργαστήρια Πληροφορικής, τα θέματα «Επεξεργασίας ήχου, εικόνας και βίντεο», τα θέματα «Δημιουργίας Πολυμέσων» και τέλος τα θέματα «Προγραμματισμού».

3. Συζήτηση-Συμπεράσματα

Οι κύριες διαφορές που αφορούν στη μεθοδολογία των δύο παράλληλων προσπαθειών έχουν να κάνουν (α) με τη δήλωση του χρόνου διεξαγωγής των αντίστοιχων εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα ερωτηματολόγια και (β) με τη χρήση

δομημένου ερωτηματολογίου στην περίπτωση της Δυτικής Κρήτης έναντι ανοιχτού στην περίπτωση της Ανατολικής Κρήτης.

Κατ' αρχήν, είναι φανερό ότι και στις δύο περιπτώσεις υπάρχει μεγάλη επιθυμία και ανάγκη για επιμόρφωση ανεξάρτητα του χρόνου διεξαγωγής των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Επίσης, όσο αφορά στα γνωστικά αντικείμενα είναι φανερό ότι και τα δύο ερωτηματολόγια καταγράφουν εκπαιδευτικές ανάγκες που αφορούν στα «Δίκτυα Η/Υ», στη «Σχεδίαση και ανάπτυξη δυναμικών ιστοσελίδων», στη «Δημιουργία Πολυμέσων», ενώ παρουσιάζουν μικρότερη ταύτιση σε θέματα «Προγραμματισμού». Είναι σημαντικό επίσης να τονίσουμε ότι η εκπαίδευση στα «Δίκτυα Η/Υ» ζητείται να έχει πρακτική χρησιμότητα που αφορά τόσο στο στήσιμο, στη συντήρηση και στη σωστή λειτουργία του σχολικού εργαστηρίου όσο και στη διδακτική στήριξη του αντίστοιχου μαθήματος. Υπήρξε όμως και διαφοροποίηση στα αποτελέσματα των δύο παράλληλων προσπαθειών: Στην περίπτωση της Ανατολικής Κρήτης προέκυψε ανάγκη (α) για επιμόρφωση σε θέματα παιδαγωγικής και διδακτικής της Πληροφορικής στη σχολική εκπαίδευση και ειδικότερα σε θέματα «Διδακτικής της Πληροφορικής», «Εκπαιδευτικών λογισμικών για την Πληροφορική» και «Γλωσσών προγραμματισμού για την εκπαίδευση – Logo», καθώς και (β) για επιμόρφωση σε θέματα «Επεξεργασίας ήχου, εικόνας και βίντεο». Αυτή η διαφοροποίηση στα αποτελέσματα μπορεί να ερμηνευθεί από τη χρήση ανοιχτού ερωτηματολογίου στην περίπτωση της Ανατολικής Κρήτης.

Στη συνέχεια, την καταγραφή και την ομαδοποίηση των εκπαιδευτικών αναγκών τόσο για την Ανατολική όσο και για τη Δυτική Κρήτη ακολούθησε η κατάθεση προτάσεων στο ΠΙΝΕΠ Κρήτης για τη διοργάνωση των αντίστοιχων εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Η θεματολογία των εν λόγω εκπαιδευτικών προγραμμάτων που προτάθηκαν παρουσιάζει κυρίως ομοιότητες αλλά και κάποιες διαφορές σε σχέση με τις τρέχουσες προσπάθειες επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών Πληροφορικής (Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Πληροφορικής – Υποέργο 1, Υποέργο 2). Καλύπτονται για παράδειγμα ενότητες στο Υποέργο 1 όπως είναι «*Συστήματα διαχείρισης βάσεων δεδομένων (εισαγωγικές έννοιες)*» και «*MS Office και Open Office (εφαρμογές αυτοματισμού γραφείου)*» που δεν φαίνονται να εκφράζονται ως εκπαιδευτικές ανάγκες από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν αποτελούν και εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών Πληροφορικής, αφού η συνειδητοποίηση της ύπαρξης αναγκών εκπαίδευσης δεν είναι αυτονόητη στους εργαζόμενους και οι εκπαιδευτικές ανάγκες δεν προσδιορίζονται μόνο ποσοτικά μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίου από αυτούς αλλά και από τις γνώσεις και δεξιότητες που απαιτεί η αντίστοιχη θέση εργασίας (Κοντονή 2007). Εκεί όμως που υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση είναι στη μεθοδολογία, αφού στην περίπτωση του Υποέργου 1 οι περισσότερες ενότητες καλύπτονται από 3ωρα διδασκαλίας, τα οποία κατά τη γνώμη μας δεν αποτελούν ικανό χρόνο επιμόρφωσης αλλά απλώς μια πρώτη γνωριμία με το αντικείμενο.

Τέλος, θα ήταν ενδιαφέρον σε μια μελλοντική μελέτη να διεξαχθεί ανάλυση των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων ως προς την προϋπηρεσία, το φύλο, το πτυχίο και το είδος του σχολείου που υπηρετεί ο εκπαιδευτικός. Ίσως, τότε παίρναμε κάποιες επιπρόσθετες πληροφορίες για το πώς απαντούν οι εκπαιδευτικοί σε σχέση με τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες.

Βιβλιογραφία

- Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Πληροφορικής (Υπόεργο 1). <http://edu19-20.cti.gr/portal/>
- Κοντόνη, Α. (2007) Εισήγηση στη συνεδρίαση της Συντονιστικής Επιτροπής Εκπαίδευσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης στις 19/6/2007, ανάκτηση του αρχείου http://www.ekdd.gr/Docs/EISHGSH_KONTONH.pdf στις 12/3/2008
- Μπατσούτα, Μ. & Παπαγιαννίδου, Χ. (2005) Διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των νηπιαγωγών. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 11, 143-158.
- Νικολακάκη, Μ. (2003) Διερεύνηση των προϋποθέσεων για μια αποτελεσματική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 8, 5-19.
- ΟΕΠΕΚ (2007) Προκήρυξη παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών για την εκπόνηση μελετών. http://www.oepek.gr/WORD%20DOC/Perilipsi_Meletes_21_09_2007.pdf
- Πρακτική Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών Πληροφορικής (Υπόεργο 2).
- Φ.Ε.Κ. Α'167/30.09.1985, Νόμος 1566/1985 «*Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις*», (Άρθρα 28-31).
- ΦΕΚ 1340/2002 τ.Β', Υπουργική Απόφαση Φ.353.1/324/105657/Δ1/08-10-2002 «*Καθορισμός των ειδικότερων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των προϊσταμένων των περιφερειακών υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των διευθυντών και υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων και ΣΕΚ και των συλλόγων των διδασκόντων*»